

Nieuwe energie

Omarm de zwijgende meerderheid

Als professionele burger bevind je je in Nederland in de zevende hemel. Gemeenten organiseren in grote steden en kleine dorpen een heel scala aan bewonersavonden. En die professionele burgers gaan al die bewonersavonden af, vanuit interesse, vanuit een constructieve insteek, vanuit weerstand tegen de publieke sector. Ze praten mee en bepalen daarmee de toekomst voor hun bureaus. Ik vraag me vaak af of die professionele burgers wel representatief zijn voor hun bureaus. Stiekem weet ik het antwoord wel. Maar hoe bereik je nou juist die bureaus?

Ik ben dol op bewonersparticipatie. Ik houd van de energie die bewonersavonden losmaken, van de goede gesprekken over de beleving van bewoners en de gedrevenheid van belanghebbenden. Niets is mooier dan meepraten over je eigen leefomgeving; over plannen, visies, transformaties, noem maar op. In heel het land werken ambtenaren, ontwikkelaars en bouwers hard om die omgeving mee te laten praten over hun plannen en ideeën. Met wisselend succes natuurlijk, want niet iedereen wil meepraten. Zie hier meteen het gevaar van participatie.

De zwijgende meerderheid zou het voor het zeggen moeten hebben, maar doet vaak zijn zegje niet. Dat zegje komt steeds van dezelfde individuen, die meestal geen afspiegeling van de zwijgende meerderheid vormen. Zij spreken in bij raadsavonden en krijgen het steeds vaker voor elkaar de gehele raad in zijn besluitvorming 180 graden te laten draaien.

De professionele, insprekende burgers zijn daarmee de schrik van elke goed voorbereide ambtenaar. En een groot risico met de komst van de Omgevingswet. Want we gaan met elkaar nog wel wat 'afparticiperen'.

Helaas of gelukkig zit de zwijgende meerderheid vol goede ideeën, die vaak haaks staan op die van de professionele burgers. Gelukkig zwijgt de zwijgende meerderheid op sommige momenten opeens niet meer. Dan trekken duizenden scholieren door de Haagse straten, of staakt onderwijspersoneel massaal.

Mijn oproep is om participatie te richten op de zwijgende massa. Gelukkig is dit goed mogelijk. Houd enquêtes op straat, zet onlinemiddelen in, werk met prijsvragen, bezoek scholen. Blijf vooral weg van een aanpak met enkel bewonersbijeenkomsten. Zorg juist voor een multidimensionale blik op jouw beleidsvraagstuk.

Het lijkt zo makkelijk. En toch maken we allemaal weleens de fout om alleen met de professionele burger te praten. Want die bewonersbijeenkomsten zitten nu eenmaal in ons systeem. En stiekem is het best ingewikkeld om op straat mensen aan te spreken voor deelname aan een enquête, of om voor een klas scholieren te staan. Vergeet dan niet dat zij over dertig jaar dealen met onze keuzes van dit moment. Dat is best wat moeite waard.

Onder de titel *Nieuwe Energie* schrijven Jade Oudejans, Ferdinand Michiels en Jolina van Dijk, consultants bij Over Morgen, maandelijks in ROM een column over de uitdaging die de energietransitie stelt aan de inrichting van en het beleid voor de fysieke leefomgeving.

'BLIJF VOORAL WEG VAN
EEN AANPAK MET ENKEL
BEWONERSBIJEENKOMSTEN'

Jolina van Dijk
Over Morgen

«